

پدیده‌ای به نام کودکان خیابانی

پدیده کودکان کار و کودکان خیابانی یکی از پدیده‌های اجتماعی است که امروزه متخصصان مددکاری و علوم اجتماعی به آن می‌پردازند.

جام جم آنلاین: پدیده کودکان کار و کودکان خیابانی یکی از پدیده‌های اجتماعی است که امروزه متخصصان مددکاری و علوم اجتماعی به آن می‌پردازند.

این پدیده معلولی از عوامل گوناگون و درهم پیچیده اجتماعی و اقتصادی است. نظریه‌های مختلفی در حیطه علوم اجتماعی به این قضیه پرداخته است.

علت ورود کودکان به دنیای کار می‌تواند ناشی از فقر خانواده، ترس از آینده و فقیرتر شدن در آینده یا معضلات خاص خانواده همچون بدسرپرستی یا بی‌سرپرستی باشد.

البته در کار کودکان معمولاً ارزش افزوده بیش از دستمزد بوده و هزینه‌های اجباری نهفته در مقررات کار مثل پرداخت حق بیمه و مالیات برای کودکان کارگر حذف می‌شود و به همین دلیل کارفرما علاقه‌مند به کار کودکان است.

اقتصاددانان دلایل ورود کودکان به عرصه کار را از زاویه عرضه و تقاضا بررسی می‌کنند. از این منظر در میان عوامل مختلف فقر؛ مهم‌ترین عاملی است که کودکان را وادار به کار کردن می‌کند، زیرا درآمد حاصل از کار کودک برای زندگی او و خانواده‌اش ضروری است.

سازمان بین‌المللی کار علل کار کودک را به سه دسته کلی علل بی‌واسطه، علل نهفته و علل ساختاری تقسیم کرده است.

علل بی‌واسطه عواملی مثل کمبود یا نداشتن پول یا غذا، افزایش قیمت کالاهای اساسی، مقروض بودن خانواده‌ها، مرگ یا بیماری سرپرست خانواده و... است.

علل نهفته به از هم پاشیدگی خانواده‌ها، بی‌سوادی یا کم‌سوادی والدین و انتظارات فرهنگی از کودکان در رابطه با کار و آموزش بر می‌گردد.

در واقع خانواده‌های دچار تشنج از مهم‌ترین عوامل خیابانی شدن کودکان هستند. علل ساختاری نیز مسائلی چون نابرابری بین ملیت‌ها و مناطق مختلف و وضعیت نامطلوب تجارت، شوک‌های اجتماعی مثل جنگ، بحران‌های مالی و اقتصادی، مهاجرت، ایدز و... است.

هر چند عواملی مانند علاقه کودکان به کار، اجبار خانواده‌ها، ضعف برنامه‌های حمایتی و رفاهی، خرده‌فرهنگ‌های ارزشی مثبت نسبت به کار کودکان پسر، نا آگاهی کودکان از حقوق قانونی خود یا عدم اتکالی آنان به مراجع قانونی معین، سوءاستفاده کارفرمایان خیابانی و زندگی در مناطق حاشیه‌ای از عوامل موثر در شکل‌گیری کودکان کار در شهرهاست، اما در این بین فقر اقتصادی خانواده‌ها و نیاز مبرم این خانواده‌ها به درآمد کودکان، نقش برجسته‌ای در بین کل عوامل موجود دارد.

سازمان‌های مدافع کودکان، معتقدند با توجه به روند رو به رشد فقر و شکاف طبقاتی در جهان که در سال‌های اخیر به اوج خود رسیده، به‌ناچار بخش زیادی از بار تامین درآمد خانواده‌های فقیر به‌ناچار بر دوش کودکان افتاده است.

تغذیه کودکان کار اغلب در شرایط نامناسبی قرار دارد این کودکان به دلیل محرومیت از مواد مغذی و ویتامین‌ها و سایر ملزومات غذایی عمدتاً به سوءتغذیه دچار می‌شوند.

براساس نتایج به دست آمده کودکان به ندرت میوه، سبزیجات یا پروتئین می‌خورند، تعدادی از کودکان فقط یک یا دو بار در روز غذا می‌خورند.

این موضوع باعث می‌شود آنها از نظر جسمی ضعیف شوند و در آینده این مشکل خود زمینه‌ساز فقر آنها می‌شود و این چرخه

